

Ανοίγουν δουλειές για ειδικευμένους

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑ

Απώλεια περίπου 170.000 θέσεων εργασίας στη γεωργία, την αλιεία, την οικοδομική δραστηριότητα αλλά και τη δημόσια διοίκηση υπολογίζεται πως θα έχει η Ελλάδα την επόμενη δεκαετία.

Άλλες τόσες θα είναι, όμως, οι θέσεις που θα ανοίξουν για τεχνικές ειδικότητες.

Η χώρα μας, όπως και το σύνολο της Ευρώπης, θα πασχίζει μέχρι το 2020 να αναπληρώσει τις δουλειές που χάθηκαν εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Υπολογίζεται πως σήμερα υπάρχουν -και θα υπάρχουν για μερικά ακόμα χρόνια- 10 εκατ. λιγότερες θέσεις απ' όσες αναμενόταν προτού ξεσπάσει η ύφεση. Από αυτές, μόλις 7 εκατ. πιθανολογείται πως θα αναπληρωθούν με νέες εντός της επόμενης δεκαετίας.

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο περί μετριοπαθούς ανάκαμψης, το 2020 τα ποσοστά απασχόλησης θα είναι υψηλότερα από τα φετινά, αλλά δεν πρόκειται να φτάσουν εκείνα του 2008.

Κυριαρχία των υπηρεσιών

Στις εκτιμήσεις αυτές καταλήγει πρόσφατη έκθεση του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP), στην οποία καταγράφονται οι τάσεις απασχόλησης του εργατικού δυναμικού μέχρι το 2020 στην Ε.Ε. των 27 κρατών-μελών (ή στην Ε.Ε. των 27+, με προσθήκη της Ελβετίας και της Νορβηγίας). Η έκθεση «Προσόντα: προσφορά και ζήτηση στην Ευρώπη» βασίστηκε σε σχετική έρευνα, στην οποία συνυπολογίστηκαν οι αναμενόμενες δημογραφικές αλλαγές, τα δεδομένα στην αγορά εργασίας, οι κατευθύνσεις των σπουδών που ακολουθούν οι νεότερες γενιές και πολλές άλλες παραμέτρους.

Υπολογίστηκαν οι πιθανές αυξομειώσεις της απασχόλησης ανά οικονομικό κλάδο, οι ειδικότητες που θα γνωρίσουν μεγαλύτερη ή μικρότερη ζήτηση και οι πιθανότητες απασχόλησης και ανεργίας των ανθρώπων ανάλογα με το επίπεδο της εκπαίδευσής τους.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα, στην αυριανή ευρωπαϊκή οικονομία θα κυριαρχήσουν οι υπηρεσίες και οι θέσεις εργασίας που απαιτούν γνώσεις και εξειδικευμένα προσόντα. Συνολικά θα υπάρξουν 80.000 ευκαιρίες απασχόλησης, εκ των οποίων 73.000 θα είναι λόγω αποχώρησης των σημερινών εργαζομένων (κυρίως κατόπιν συνταξιοδότησης). Κάποιοι κλάδοι θα απορροφήσουν πολύ περισσότερους και άλλοι θα συρρικνωθούν.

Ουσιώδης θα είναι η μείωση στις βιομηχανίες του πρωτογενούς τομέα, όπου υπολογίζεται πως θα χαθούν 2,5 εκατ. θέσεις. Οι περισσότερες από αυτές θα κοπούν από τον αγροτικό τομέα. Αλλά 2 εκατ. θέσεις θα χαθούν πιθανότατα από τις κατασκευαστικές και παραγωγικές βιομηχανίες.

Οι επιχειρήσεις και λοιπές υπηρεσίες θα γνωρίσουν αύξηση περίπου 7 εκατ. θέσεων. Σημαντική αύξηση αναμένεται και στους τομείς της διανομής και των μεταφορών.

Αξιοσημείωτη αύξηση προβλέπεται και στο σύνολο του τομέα των υπηρεσιών -ειδικά στην υγεία και την εκπαίδευση- αλλά θα εξανεμιστεί από τη μείωση των θέσεων στη δημόσια διοίκηση, εξαιτίας των περικοπών στους εθνικούς προϋπολογισμούς.

Οι προοπτικές απασχόλησης είναι θετικές για ανθρώπους με εξειδικευμένα προσόντα. Επαγγελματίες, τεχνίτες αλλά και διοικητικά στελέχη με ειδικές σπουδές, που σήμερα καταλαμβάνουν το 40% των θέσεων απασχόλησης, το 2020 θα καταλαμβάνουν το 42%, καθώς θα έχουν ανοίξει 8,5 εκατ. νέες θέσεις. Αλλά 2 εκατ. θα ανοίξουν στις πωλήσεις, στις ασφάλειες και στον κλάδο εστίασης. Στον αντίποδα αυτών, θα μειωθούν οι δουλειές που απαιτούν εξειδικευμένα χέρια για αγροτικές εργασίες, οι χειροτεχνικές ειδικότητες (μείον 4 εκατ.) και οι υπάλληλοι γραφείου (μείον 1 εκατ.).

Πολλές δουλειές θα χαθούν εξαιτίας των δομικών αλλαγών που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η τεχνολογική πρόοδος. Σημαντική θα είναι, όμως, η επέκταση σε κλάδους όπως οι λιανικές πωλήσεις και η διανομή προϊόντων.

Ζήτηση για άτομα με προσόντα

Η προσαρμογή της βιομηχανίας στις τεχνολογικές εξελίξεις σηματοδοτεί αύξηση της ζήτησης για εργαζομένους μέτριων και υψηλών προσόντων (αποφοίτων δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για τα ελληνικά δοδεμένα), σε βάρος των υπολοίπων.

Σε δουλειές που σήμερα απασχολούνται άνθρωποι με λίγα ή καθόλου προσόντα, στο μέλλον θα προτιμώνται άλλοι με περισσότερα.

Η ζήτηση εργαζομένων με υψηλά προσόντα θα αυξηθεί κατά 16%. Σε δέκα χρόνια οι κάτοχοι πτυχίου ή μεταπτυχιακού θα αποτελούν το 35% της αγοράς εργασίας (από 29% σήμερα).

Οι μετρίων προσόντων εργαζόμενοι (απόφοιτοι λυκείου και μη πανεπιστημιακών σχολών) θα εξακολουθήσουν να αποτελούν το ήμισυ του εργατικού δυναμικού. Θα μειωθούν πολύ, όμως, οι ευκαιρίες απασχόλησης για όσους έχουν τελειώσει μόνο τη στοιχειώδη εκπαίδευση (γυμνάσιο) ή ούτε καν αυτήν. Το μερίδιό τους στην αγορά εργασίας θα πέσει από 20% σε 15%, που σημαίνει 12 εκατ. λιγότερες θέσεις εργασίας.

Τάσεις απασχόλησης στην Ελλάδα και επαγγέλματα

(σε απόλυτους αριθμούς), 2010-2020

Βασικές επαγγελματικές ομάδες

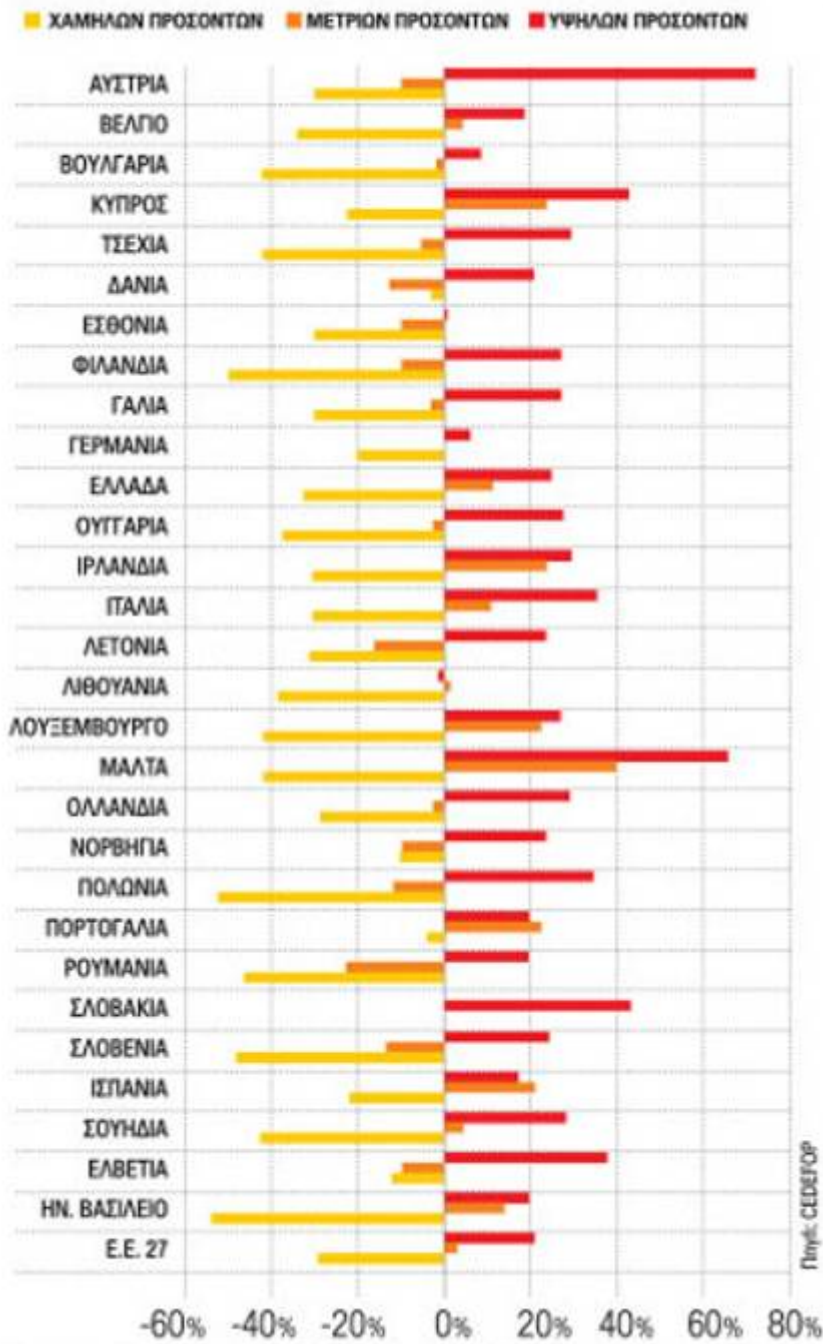
	1	2	3	4	5
Ελλάδα	-23.000	11.000	172.000	7.000	54.000
Ε.Ε. 27+	1.440.000	2.675.000	4.471.000	-1.193.000	2.196.000
Ε.Ε. 27	1.327.000	2.381.000	4.347.000	-1.151.000	2.247.000
	6	7	8	9	Σύνολο
Ελλάδα	-92.000	-58.000	17.000	29.000	107.000
Ε.Ε. 27+	-2.036.000	-2.143.000	-124.000	1.991.000	7.224.000
Ε.Ε. 27	-1.998.000	-2.152.000	-135.000	1.952.000	6.767.000

- 1 Ανώτατοι αξιωματούχοι, διοικητές μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων
- 2 Επαγγελματίες (μηχανικοί, επαγγελματίες υγείας, καθηγητές κ.λπ.)
- 3 Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα
- 4 Υπόλληλοι γραφείου και εξυπηρέτησης κοινού
- 5 Εργαζόμενοι στις κοινωνικές υπηρεσίες, πωλητές και προωθητές πωλήσεων
- 6 Εξειδικευμένοι εργάτες στην αγροτική παραγωγή και την αλιεία
- 7 Χειρωνακτές και εργαζόμενοι στο συναφές εμπόριο (οικοδόμοι, εργάτες εξορύξεων, μεταλλουργοί, χειροτέχνες κ.λπ.)
- 8 Χειριστές μηχανών, φορτοεκφορτωτές, συναρμολογητές κ.λπ.
- 9 Εργαζόμενοι στις βασικές πωλήσεις και υπηρεσίες, εργάτες πρωτογενούς τουρισμού (γεωργία, αλιεία, ορυχεία), του κατασκευαστικού και της βιομηχανίας

Σημείωση: Οι έννοιες διλώνονται κατακόρυφα στις παραπάνω κατηγορίες.

Πηγή: CEDEFOP

Μεταβολή εργατικού δυναμικού* 2010-2020, ανά χώρα της Ε.Ε.

* Στο εργατικό δυναμικό συμπεριλαμβάνονται οικονομικά ενεργοί πολίτες άνω των 15 ετών

boubouka@enet.gr